

Nettel

ideális kamarája minden komoly amatőrnek és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet. Elegáns kivitel.

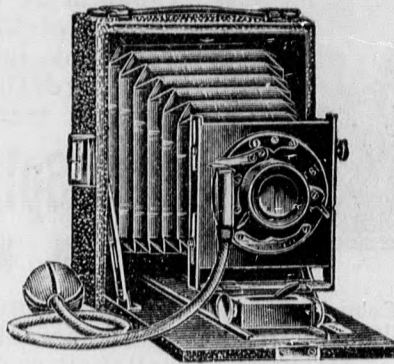


Szállítható az összes szokásos keretekben, valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is mint tekercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83
am NECKAR.

Fényképezési cikkeket



ugymint
 :: lemezeket, filmeket, ::
 :: állványokat, lámpákat,
 :: tálakat, másolókerete-
 :: ket, kész vegyszereket,
 :: másolópapírokat és ::
 :: egyéb foto-cikkeket ::
 :: ajánlanak ::

LIBÁL ÉS MÁRZ látszerészek

Budapest, Podmaniczky-u. 8.
 (A Teréz- és Váci-körutak között.)

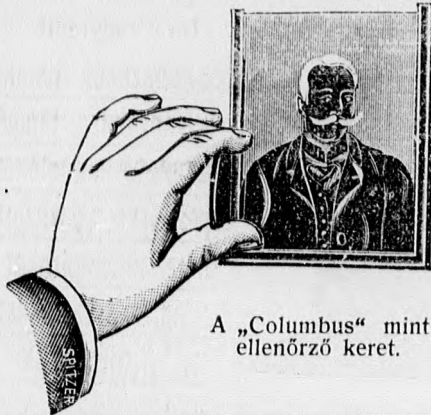
Fényképező kamarák alkalmi áron!

Adria, Lumière, Rochester, Imperial,
 Schleussner és Agfa lemezek friss állapotban
 állandóan raktáron.

Sötétkamara vevőknek díjtalanul áll rendelkezésre!

Művészi hatású képeket
 adnak közönséges színező-rögzítő (tónfixáló) fürdőben
 a „VINDOBONA“
 „Bütten“ és „Gravure“-papírok.
 Fekete, szépia, barna, rötél, kék, vörös, ibolya, zöld színek eléréséhez alkalmas
 pigmentszerű tónusok.
 Egyszerű recipékkel kívánatra — s e lapra való hivatkozás esetén — készségesen szolgál:
 Fabrik fotogr. Papiere, Trockenplatten und patent. Spezialapparate:
Ferdinand Hrdliczka Wien, XVI/2.
 Lerchenfeldergürtel 9-11. Herbststrasse 1.

SZENZÁCIÓS SZABADALM. UJDONSÁG!
Bel- és kölföldön szabadalmazva.



A „Columbus“ mint ellenőrző keret.

Cikkeim az összes foto-üzletekben ∴ kaphatók, ha nem, úgy forduljon cégemhez

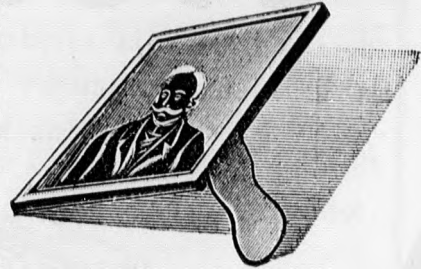
Otto Spitzer
BERLIN, W. 30.

Ujszerű fényképezési készülékek és kellékek gyára =

S PITZER „COLUMBUS“
LEMEZEMELŐJE

üveglemezekhez és filmlapokhoz egyaránt kényelmesen és célszerűen használható! Ujjnyomok a rétegen kizárva! Az egész kép ellenőrizhető. A lemez kicsúszása, — szélességben való átnézet mellett és a réteg összekarcolása lehetetlen! Az összes lemeznagyságokhoz ∴ kapható. ∴

Kérjen 86. sz. új árjegyzéket. Számos esetben célszerű szab. ujdonságot tartalmaz. ∴
Ingyen és bérmentve!



A „Columbus“ mint szárító-állvány

„FIGYELEM”

KÜLÖNLEGESSÉGI ÜZLET KÉPKERETEK-
TEK BEN ÉS KERETDISZITÉSEK BEN.

BÁRSONY és FABÉGETÉSI gépek és kellékek. FAFARAGÁSZATI és LOMBFÜRÉSZETI különlegességek. Butorvasalás és diszkeretek. Épületvasalások ∴ ANGOL, FRANCIA és AMERIKAI SZERSZÁMOK. ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Nagy képes árjegyzékeinket e lapra ∴ hivatkozással kívánatra elküldjük. ∴

Kiss Ernő és Társa

BUDAPEST

VII., ERZSÉBET-KÖRUT 17. SZ.

József főherceg
Ő cs. és kir. Fensége kamarai udvari szállítója.



Legrégibb és legnagyobb üzlet e ∴ szakban ∴
Alapítva: 1878.

Pejtsík Károly

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE

Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Városház-utca 1. (Standard palota.)

Ajánlja minden a fényképezési szakmába vágó készülékeit és cikkeit jutányos áron.

IV., Kossuth Lajos-utca 1. szám alatt

▲▲ MŰTEREM KIZÁRÓLAG ▲▲

AMATŐR CÉLOKRA

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék kívánatra a legnagyobb készséggel. ▲▲

TRAPP & MÜNCH

MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. A legkiválóbb szakférfiak ismételt elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják. Egyszerű eszközökkel művésziesen előkelő hatás.

Rives-papír, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papíros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

Tömény arany- és platinfüzdők, színező- (színes) füzdők. Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).



Védjegy.

Képkerekek

SCHLOSSNIKEL FERENC

 KÉPKERET
 ÉS KERETLÉC-GYÁR

 Alapítotott 1889. **BUDAPEST, X., Hölgy-utca 29—31.**

Városi iroda: VII., Gyöngytyuk-u. 6.

Készít mindennemű aranyozó-árut, arany- és politurléceket és kereteket.

TOPOR ENDRE

MŰBUTOR ASZTALOS-M.

BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 30. SZÁM.

Elvállal mindennemű butort régi és új stílusban. Üzletberendezések, portálok terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzása és javítások juttányosan eszközöltetnek.

 RÜNTGEN- ÉS RENDES SÖTÉTKAMRÁK, LAKÁSOKBAN KÜLÖNÁLLÓAN
 FELSZERELVE, ELŐHÍVÓ-ASZTALOK, MOSÓKÁDAK S B. ÜGYESEN ÉS
 OLCSÓN KÉSZITTETNEK.


Amerikai rendszerű úri szabóság

Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám. I. em.

 Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült **Saccó-öltönyt, Felöltőt vagy Raglant 25 forint és 30 forintért**

csakis mérték és próba után adunk.

Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olcsóbban vásároljuk.

Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállítunk.

Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.

Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

 Fényképezési
 cikkek szaküzlete.

ROGÁTSY KÁLMÁN

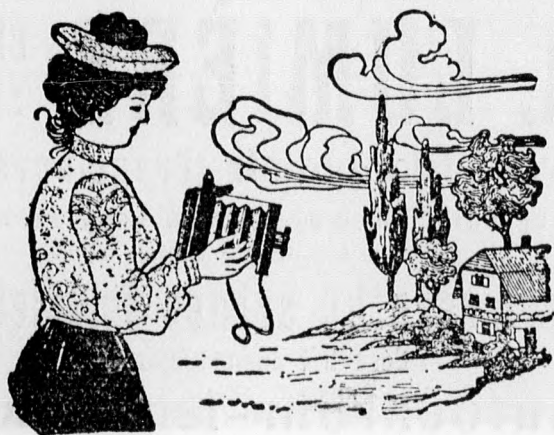
 Budapest, VII., Rákóczi-
 út 10. Sip-utca sarkán.

KÉZI KAMARÁK, műkedvelő-készülékek, legegyszerűbb szerkezettől a legmodernebb kivitelig

KODAKOK: Zeiss-Minimum-Palmos, Goerz-Ango, Hüttig-féle Cupido, Wünsche-féle Victrix-kamarák nagy választékban.



LEMEZEK, PAPIROK, vegyszerek mindig friss állapotban, csinos kivitelű kartonok nagy választékban. „Az Amatőr” előfizetői árkedvezményben részesülnek. Sötét kamara használata díjtalan, Árjegyzékem ingyen és bérmentve.



Wanaus József

 FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
 ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papirok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát elvállalok.

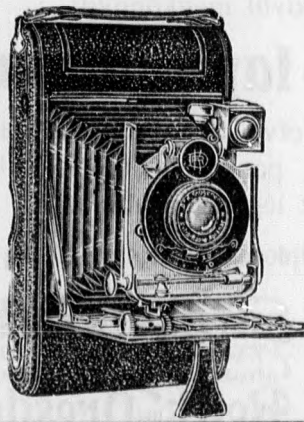
 Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
 Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

KRÜGENER

Minimum-Halloh 8×10,5

 A legkisebb és legosinosabb Filmtekeres-kamara
 Az egész világon kapható 8×10,5 nagyságú filmtekeresekhez. Méretei csak: 3,5×11,5×19,5 cm.
 Hölgy-kamara. Egyszerű kezelés. Szolid szerkezet.

A csomag-filmekkel tölthető lemezkamarák csekély térfogatuknál fogva lényeges előnyt biztosítanak a tekeresfilmes-kamarákkal szemben A mi „Halloh” -kamaránk azonban ez állításnak valóban frappáns cáfolata. E tekeresfilm-kamara alakja határozottan sokkal elegánsabb, mint egy egyenlő nagyságú és filmsomag-kazettával felszerelt lemezes-kamaráé, mindezekhez még az az előny is járul, hogy a tekeresfilm-kamarák kezelése sokkal kényelmesebb, a tekeresfilmek minden tekintetben jobbak, mint a csomagfilmek, azonkívül egyenletesebben is feszülnek ki, ami jobb optikával felszerelt gépeknél igen fontos.


Dr. A. KRÜGENER,
 FRANKFURT a. M.

Legnagyobb különleges fényképezési kamarák és vegyszerek gyára. Kérje Delta-kamaráinkról 83-as sz. díszárjegyzékünket. Különleges „F” árjegyzékünket fotó-vegyszerekről.

Vezérképviselő Magyarországon, Ausztria és a Balkán részére

Commandit-Gesellschaft
Rudolf Wollner & Cie
 WIEN IX/1.

Minden magyar amatőr

csak a magyar gyártmányu

ADRIA

szárazlemezeket használja



Árjegyzéket díjmentesen küldenek
Piller és Ranzenberger
gyárosok

BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 55.

NAGYBANI ELÁRUSÍTÓK:
RIGLER JÓZSEF EDE RÉSZV.-TÁRS.



Wunsche kamarák

egy darabból való „U” alakú magnálíum objektívtartóval könnyű súly mellett szilárdságuk és előkelő eleganciájuk tekintetében utólérhetetlenek. — Teljesen biztos működés.

„MINIMAL”

Különlegesen laposan épült kamara a kabátzsebbe dugható. Lemez és síkfilmekhez. Méretek 9×12 és 9×14 cm.

„RIXE”

Tekercsfilm kamara kivehető tekercs-orsókkal, a mi a filmek berakását rendkívül megkönnyíti.

Aspi - levelező - lap - kamara

10×15 cm. mérethez. Két, illetve 3 szoros kihuzattal közönséges sztereoszkop és panoráma felvételekhez. Az ily alakú kamarák legegánsabbja.

Kaphatók minden foto-üzletben. Ujdonságok árjegyzéke ingyen.

Vezérképviselőt Magyarország és Ausztria részére:

ERICH MEYER

WIEN, III., Hauptstrasse 14/16.

Emil Wunsche
Aktiengesellschaft für
photographische Industrie
Reick Dresden

A. LUMIÈRE et ses : FILS

Lyon - Monplaisir (Franciaország)

A legrégebbi foto-lemezpapír és vegyszer-gyár
Legmagasabb kitüntetések számos kiállításon.

Természethű színes felvételeket

készíthet minden-amatőr

Autochrom - lemezekkel

(Feljegyzési könyv kívánatra ingyen).
(Hivatkozzék „Az Amatőr”-re!)

UJ! lemez UJ!

„Ibolyakék czimke”

Utolérhetetlen érzékenységű.

Az összes eddigi EMULZIÓKAT messze felülmúló.

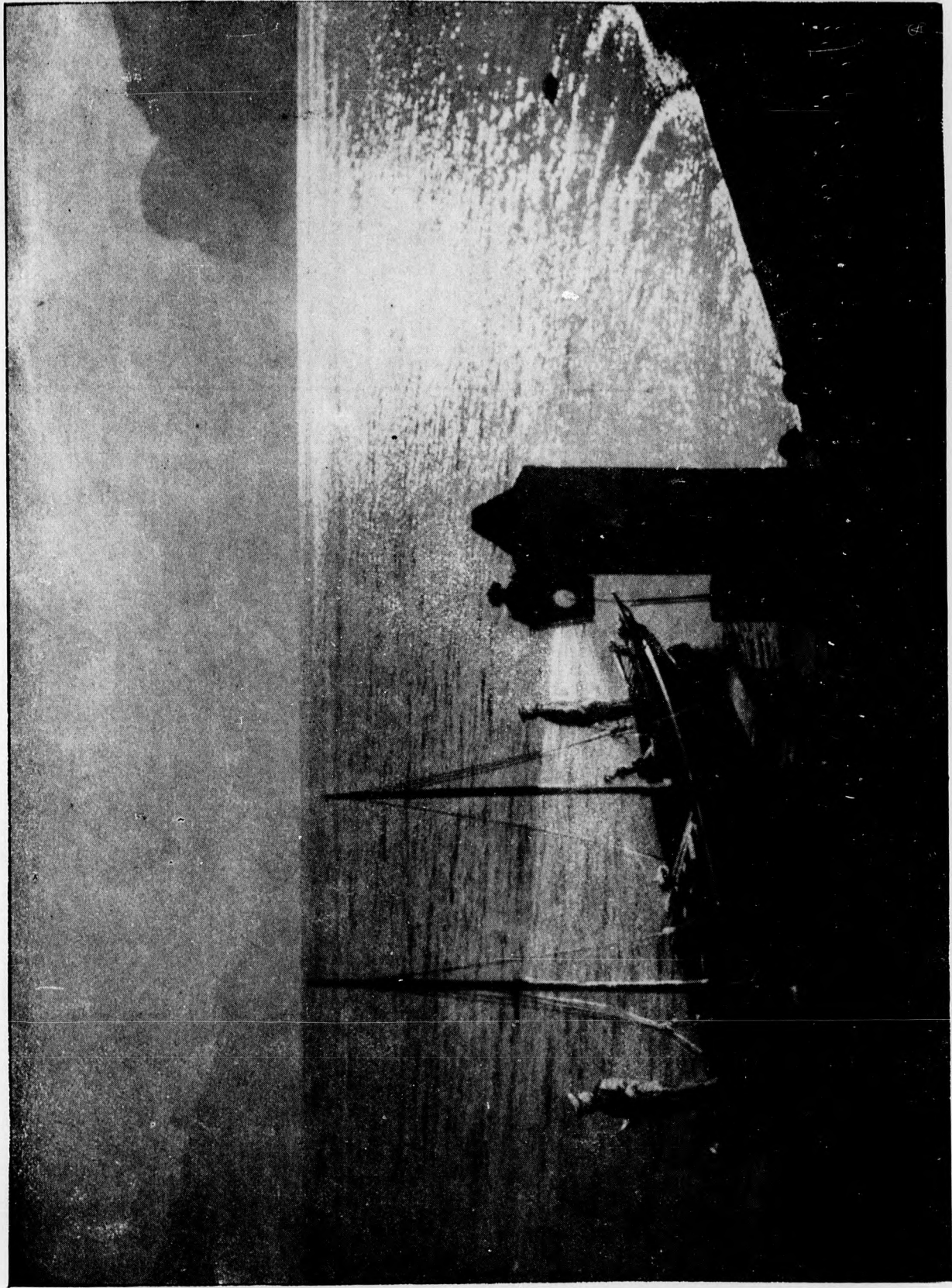
ÁLTALÁNOS RECIPEKÖNYV

= német, francia, angol vagy spanyol nyelven. =
E lapra való hivatkozás esetén ingyen!

Főraktár Magyarország-Ausztria részére:

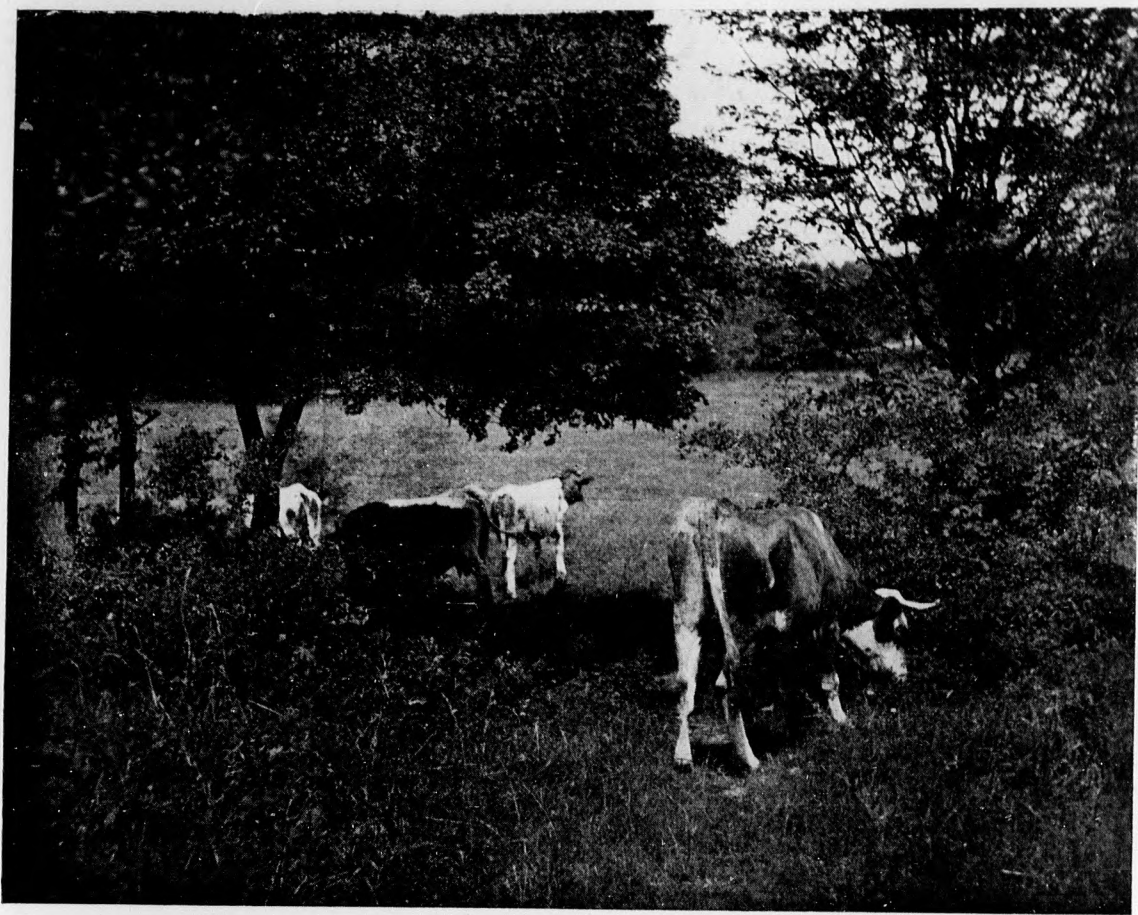
BERNH. WACHTL, WIEN

VII 2, Kirchberggasse 37.



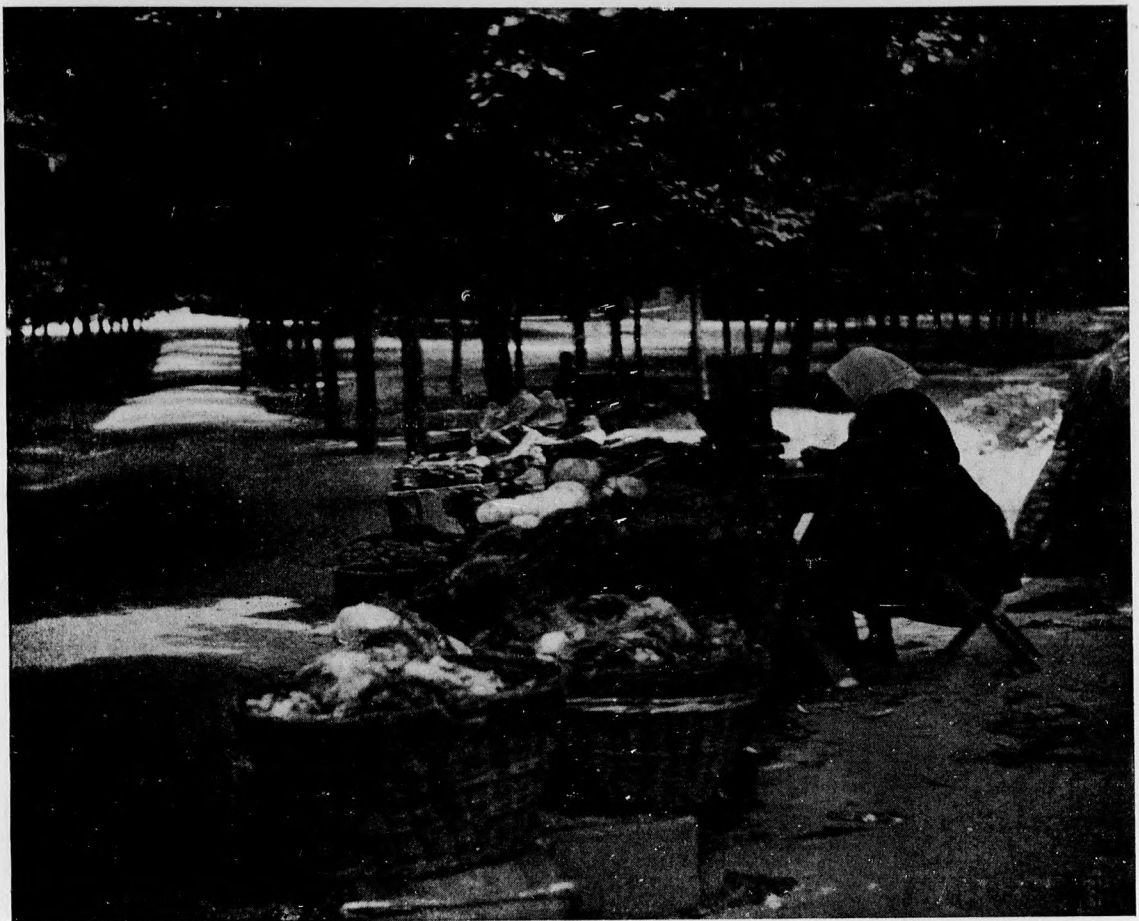
Hangulat a Garda-favon.
Josef Hospe jun., Gardone.





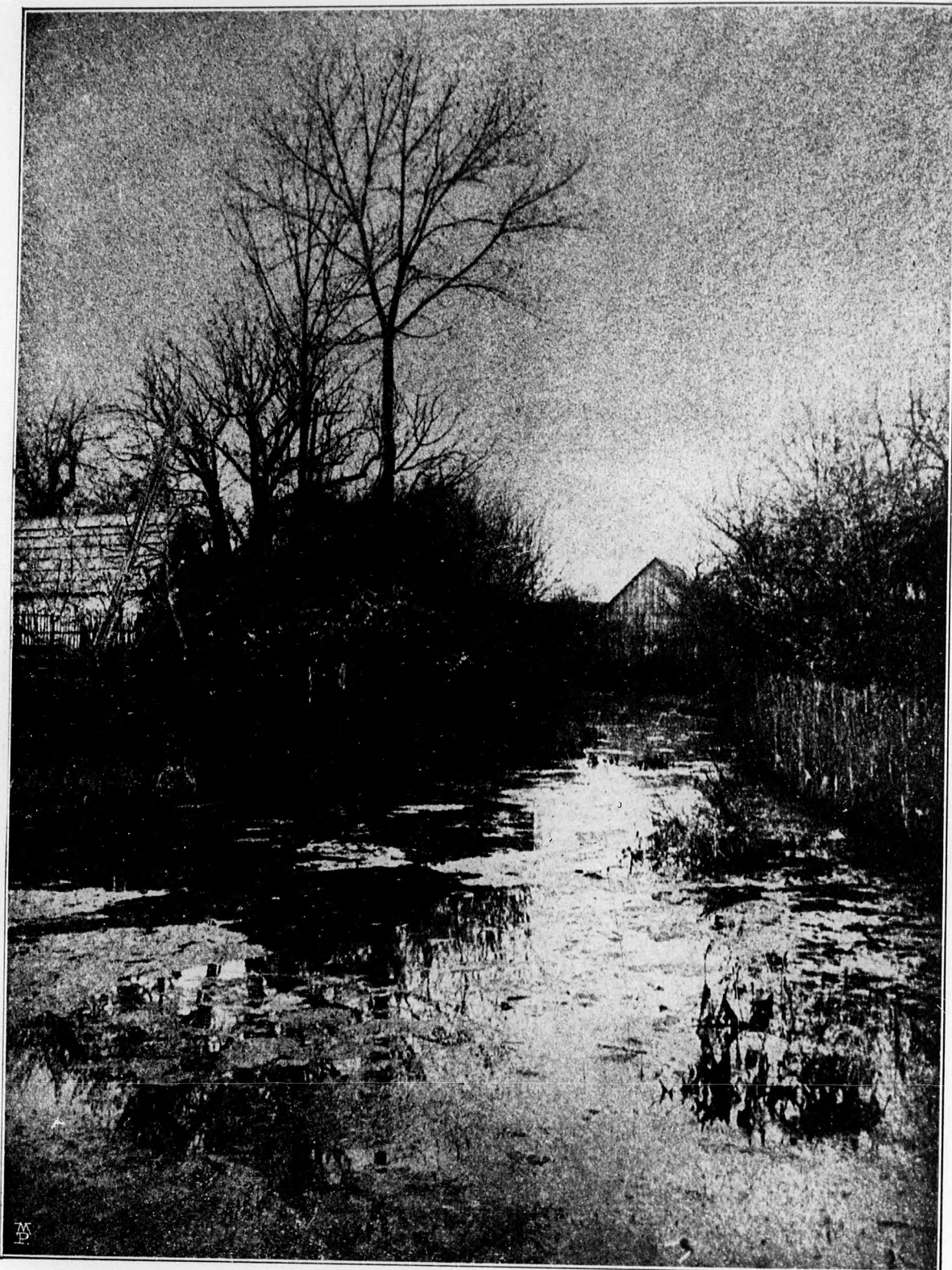
Legelésző tehének.
Bedő Rezső, Budapest.





Zöldséges kofa.
Bedő Rezső, Budapest.





Tavaszi hangulat.
Rudolf Gross, Wien.





Az amatőrnek művészi céljai eléréséhez *eszközökre* is van szüksége. A következőkben ezekről akarok röviden szólni, szem előtt tartva mindig a művészi szempontokat.

A legelső s igen fontos eszköz az objektív. Ezeknél csak a teljesen hiba nélküli, elrajzolás mentes objektívek jöhetnek tekintetbe, ilyenek az anasztigmátok. Az objektíveknél a gyújtótávolság, látszög és a fényerő azon tényezők, melyekre első sorban figyelmünket irányítjuk.

Legfontosabb az objektívnél a gyújtótávolság és a fényerő. Ezek között határozott összefüggés van és pedig; a fényerő fordított arányban nő gyújtótávolsággal, azaz minél nagyobb a gyújtótávolság, annál kisebb a fényerő.

Ezek szerint tehát alkalmasabbnak látszik a rövid gyújtótávolságú lencse használata, de csakis közeli tárgy felvételére (pl. arckép), mivel az ilyen objektívek a szélek felé elrajzolnak. Ezzel ellentétben a hosszú gyújtótávolságú lencsék tájképfelvételekre célszerűbben használhatók, mivel aránylag nagyobb területen rajzolnak élesen.

Felmerül a *lemezkihasználás* kérdése is. Egy hosszú gyújtótávolságú lencsével arcképfelvételt csak bizonyos távolságból készíthetünk anélkül, hogy torzítást mutatna; ezáltal a lemez nem használható ki teljesen, hanem például egy 9×12-es lemeznél ilyen esetben csak 6×9 cm. A rövid gyújtótávolságú objektíveknél a lemez tökéletesen kihasználható s arcképfelvételekre az teszi alkalmassá, hogy az expozíció rövidebb lesz. (A hosszú gyújtótávolságú lencsék látszöge általában kisebb, mint a rövid gyújtótávolságúaké s azért némely motivum felvételéhez alkalmatlanok.)

Fontos a fényerős objektív használata különösen tájképfelvételeknél. A lombok, viz, felhők vagy alakok ugyyszólván mindig mozgásban vannak s különösen az ily felvételeknél gyors elhatározásra s kivitelre van szükség. A pillanat impreszióit is ki kell használni s nem halogatni, kedvezőbb alkalomra várva, mert az elszalasztott pillanat gyakran nem jön többet vissza. A fényrekesz (diafragma) helyes alkalmazásával a kép távlatát adhatjuk meg. Minél szűkebb a diafragma, annál mélyebb lesz a kép.

Ami a fényképező-kamarát illeti, az művészi szempontból nem lényeges, itt csupán a kényelmi s célszerűségi kérdések jöhetnek számításba. Föltétlen kelléke azonban, hogy homályos beállítóveggel legyen ellátva, mert csak ennek segítségével tudjuk megállapítani, mit és mennyit fotografálunk le.*

A lemezre vonatkozólag csak annyit, hogy lehetőleg mindig színérzékenyet használjunk; tájképfelvételeknél pedig még emellett nélkülözhetetlen a fényudvarmentes lemez is. Fényudvar nemcsak akkor mutatkozik, ha fénynyel szemben fotografálunk, hanem akkor is, ha bizonyos tárgyak a fénysugarakat erősebben verik vissza, pl. a folyó tükre, ragyogó égbolt, erősen megvilágított fehér házfal stb. szintén e hibát okozzák. Sok esetben nélkülözhetetlen a jó színszűrő használata is.

Ha a negatív már készen van, következik a művész amatőr legnehezebb munkája, a pozitív eljárás. Már midőn a negatív kezünkben van, kell, hogy tudjuk, körülbelül melyik eljárás lesz az, amelyet követni fogunk képünk elkészítésénél.

Egy fontos művelet van még hátra ekkor, amely talán kicsinyesnek látszik némelyek

* Ezért jó az *Ernemann, Wunsche és Hüttig-féle tükörreflex-kamarák*, melyeknél a felvétel utolsó pillanatáig látjuk és ellenőrizhetjük a teljes képet.

A művészi tájfényképezés és eszközei. :

Irta : Sz. Kiss Lajos, Budapest.
II.

Az összes közlemények utánnyomása csakis a forrás megnevezésével engedhető meg. :



előtt, mindazonáltal a hatás elérésének elmaradhatatlan kelléke s ez a kép körülvágása. Nem is hinné az ember, mily sok függ e látszólag egyszerű művelettől. Fontos ám az, hogy a képen csak azok a motívumok legyenek, melyek bennünk a hatást felkeltették s amit mi képünkben viszont vissza kívánunk adni. E célt igyekszünk ugyan már a felvételnél elérni, de ott gyakran technikai okok miatt lehetetlen, azért itt kell tökéletesen megvalósítani. Itt az legyen a főszempont, hogy a kép összhangját s egységét semmi mellékes, szorosan vele össze nem függő részlet meg ne zavarja.

Mielőtt valamely másolási eljárás kivételére elhatároznók magunkat, az eredeti negatívról csináljunk magunknak egy sor másolatot, amelyeken a legalkalmasabb papirost, annak színét és szemcsézettségét a kép tónusát és a helyes körülvágást tanulmányozzuk. Azt választjuk, amelyiket legalkalmasabbnak véljük azon hangulat kifejezésére.

Tekintetbe kell még vennünk azt is, hogy mi lesz a kép célja. Aki csak magának akar emlékképet csinálni, az megelégszik az eredeti nagysággal; ha ellenben azt akarjuk, hogy e nekünk kellemes benyomásokat, hangulatokat más is élvezze, törekednünk kell, hogy e célt lehető tökéletesen el is érjük. Ez utóbbi esetben nem elégszünk meg a negatív eredeti nagyságával, hanem megnagyítjuk a képet, azt plasztikusabbá, kifejezésteljesebbé is tesszük. Természetesen a nagyítás méreteire is ügyelni kell.

A valódi művészi másolási eljárásokhoz tartoznak: a gummi, pigment, ozotyp, platina és a „mattalbumin“. Evvel azonban nem kívánjuk azt mondani, hogy a többi s általánosabban elterjedt másolási eljárásokkal nem lehet művészi képet csinálni. Igenis lehet, de csak ritkább esetben. Már maga az a körülmény is bizonyítja állításunk helyességét, hogy az első három említett eljárásnál az amatőr maga csinálja, illetve érzékenyítő papírját s ezáltal módjában van céljának megfelelően s negatívjával összhangban levő másolópapírt készíteni; míg a többi másolópapírosnál az illető mindig a készen kapott egyformaságnak vannak kiszolgáltatva.

A nagyméretű képek kivételére csaknem kizárólag a gumminyomás van elterjedve. Előnye az is, hogy tetszés szerinti mono- vagy polichrom színekkel dolgozhatunk. (Egy és többszínű gumminyomatok.)

Amilyen elterjedt a gumminyomás, annyira vissza is élnek vele. Nagyon sokan azt gondolják, hogy a gumminyomat főkélléke a durva nagyszemcséjű papír s az erre hozott sűrű vastag nyomat. Ilyenkor mindig az az impresziónk, hogy az illető nincsen tisztában a gumminyomás lényegével.* E nyomással ugyanis csakugy lehet a finom részleteket kihozni, mint más eljárásokkal. Ez mindig a chrómozástól függ. Ha egyszerre erősebben chrómozunk, ugy mélyebb árnyékokat kapunk, de a finomabb részletek könnyen elvesznek s a fényrészek sem jönnek ki tisztán. Nem szabad tehát erős chrómozással dolgozva, a mély árnyékokat egyszerre bevinnünk, hanem több vékony nyomással előbb a félárnyékokat kell kifejlesztenünk s ha ez már elég kifejező, egy erősebb chrómozással és több gummi és festék vételével a mély árnyékokat is bele lehet vinni.

Ehhez természetesen rendkívül sok gyakorlat, tapasztalat és biztos látás kell, hogy megítélhessük a fény és árnyékok, valamint a színek összhangját.

A pigmentnyomás az egyetlen amely az üvegképek lágy tónusait megközelíti. Finomság és erő jellemzik e képeket s főleg ezért alkalmazzák arcképek készítéséhez. Nagyobb felületű nagyításokra nem igen alkalmas s csak óvatosan szabad használni, mert zsíros fénye nagyobb felületen nem jó hatású.

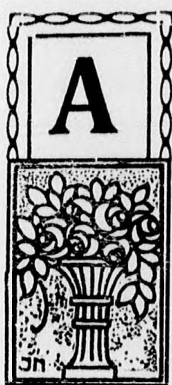
* Ezeknek ajánljuk a gumminyomást tárgyazó szakmunkák tanulmányozását. Az első ily magyar nyelvű szakkönyv Kiss Zoltánnak: „A gumminyomás“ c. munkája. Olcsó is, jó is. (Ára 1 kor. 60 fillér.)
A szerk.



Ritkábban használt kiviteli másolási mód a platinyomás. Helyesen alkalmazva finoman előkelő s szemcsés alapjával (szépia platin) olyan hatásokat lehet elérni, mint más papírral nem. Szinte leheletszerű odavetett képek mellett a legnagyobb erőt kifejező másolatokat lehet létrehozni. Sajátos, rajzszerű hatású képek is készíthetők e nyomással.

Ezek volnának nagyjában, amiket a műveszi fényképezésről és eszközeiről el akartam mondani. Természetesen olyan tárgy ez, amelyről olvasni nem elegendő, hanem végig kell próbálni, fáradozni, hogy végül győzedelmeskedjünk az anyagon. Az első dolog a tökéletes technikai tudás s ezt pedig csak a gyakorlat adja meg.

A műveszi
tájfényké-
pezés és :
eszközei



II. A sensibilisatorok.

Azon felfogás, mely szerint a növényi assimilationál a chlorophyll csak katalysator szerepét játsza, megerősítést nyer akkor, midőn a chlorophyll működési módját az *orthochromatikus fényképezés optikai sensibilisatorainak szerepével hasonlítjuk össze.*

E kék-, ibolya- vagy biborszinű festékek, melyeket a fényképezés terén H. W. Vogel immár értékesített először, szintén katalysatorok szerepét játsszák a bromezüstnek nagy hullámhosszal bíró sugarak által való felbontásánál. A sensibilisatorok működési módja kétféleképpen magyarázható. Az első felfogás szerint a sensibilizáló festőanyagok a nagy hullámhosszal bíró (vörös- és sárgaszínű) sugarakat elnyelik és a rövidhullámú (kék, ibolya- és ibolyántúli) sugarakká változtatják, mely utóbbiak a szintelen brómezüst által elnyelve, annak megbontását idézik elő. — A második felfogás szerint a festőanyagok a brómezüsttel chemiai vegyületekké egyesülnek, melyek a vörös és sárga sugarak elnyelése után, ezüstbromidra, bromra és a festőanyagra, illetőleg annak alkatrészeire bomlanak szét.

Ezen utóbbi felfogást támogatják Eder és Valenta megfigyelései, melyek szerint nem minden sötét festőanyag sensibilizál, hanem csak olyan fajta, mely a brómezüsttel bensőleg egyesül és azt megfesti.

Ez összehasonlításból megismertük a fényképezőlemez sensibilisatorai és a photosynthesis fénykatalysatora közt fennálló párhuzamosságot, a többi előrebocsátott ismertetésekből pedig megtudtuk, hogy mely tényezők irányadók az assimilálás folyamatánál, továbbá azt, hogy a fotokémiai reakciók e legfontosabbika, a fény, a nap nélkül nem mehet végbe.

A nap szolgáltatja az energiát ezen folyamathoz. Kiszámították azon energia mennyiséget, melyet a föld kerekiségén élő növények a naptól átvesznek és azt találták, hogy ezen mennyiség óriási volta dacára, csak igen csekély törtrésze a fényenergia azon összességének, mely az egész földfelületre jut. A nap-energiának legnagyobb része tehát felhasználatlanul veszendőbe megy.

Ezen utolsó tény fontosságának méltányolásánál nemcsak célszerűnek, hanem szükségesnek nyilvánul a legkülönbözőbb fotokémiai tanulmányokkal — az eddiginél sokkal nagyobb mértékben — való foglalkozás. Meg kellene kísérelni ezen oly rendkívül bőségben kínálkozó sugárzó energiát valamely módon értékesíthetővé változtatni. Mi történt már ez irányban?

A XIX. század a fotokémia terén az említettekén kívül sok újat alkotott, de mégis

A fény által előidézett kémiai folyamatok.

— H. Stobbe tanulmánya. —



A fény által
előidézett
kémiai fo-
lyamatok :

vajmi keveset azon vívmányokhoz viszonyítva, melyek a tiszta- és fizikai kémia terén elértek. Csak néhány vegyész — élükön *Bunsennel* — foglalkozott a múlt század közepetáján fotokémiai kutatásokkal, javarészt a fenyképezéssel, a fotokémiai buvárkodásnak ezen úgyszólván egyedüli praktikus értékesítésével.

Az egyszínű fényképek technikáját a tökéletességnek igen magas színvonalára emelték es legujabban sikerült környezetünk tárgyait eredeti szineikkel átvinni* a fényképező lemezre oly módszerek segítségével, melyek elvei már a XIX. század elején ismeretesek voltak.

De nemcsak ezen, az ezüstsók bomlásán alapuló fényhatásokat, hanem más, fotokémiai folyamatokat is tanulmányoztak az utolsó három évtizedben. A fényvel szemben tanúsított viselkedésükre megvizsgálták azon színes anyagokat, melyek tárgyaknak festésénél tekintetbe jönnek.

A fény kivétel nélkül minden festőanyagra gyakorol hatást, szerencsére azonban igen elütő mértékben. Ismerünk szintartó festőanyagokat, melyek hónapok, sőt évek múlva is változatlanok maradnak, másrészt vannak oly fényérzékenyek, melyek már néhány perc, sőt néha egy-két pillanat alatt megfakulnak vagy elszíntelenednek.



Az alkalmazandó staffázs tekintetében mindenkor a fentebb említett tulajdonságok legyenek irányadók. Vagyis: a díszítő-anyagot — mely különféle moha, néhány szebb kődarab (mész tufa, cseppkő), kavics, homok, száraz vagy élő galy, az állatka életmódjára jellemző növény, táplálék stb. legyen — úgy kell megválasztani és csoportosítani, hogy a kész képen, vegyük bár azt a legszigorúbb vizsgálat alá, semmisse tüntesse föl, miszerint az állatka fogságban vététt le s a staffázs a mi komplikációnk.

Éppen ezért szembeszökő hiba volna például egy tengeri állatkát: Holothurioideát, Asteroidát, Pteropodát édesvízi növényzet, mondjuk pl. csillaghinár, süllőfű, békalencse, boglárka társaságában levenni és viszont édesvízi állatkákat tengeri növények csoportjában.

Kiváló gondot kell fordítani arra is, hogy az állatkákat lehetőleg oly szög alatt vegyük le, amilyen alatt azokat megfigyeltük. Tehát a horizontális vonaltól számított 10—45°-u szög alatt. Ily állásban ugyanis amellet hogy csinos, tetszetős képeket nyerünk, fölvelt állatkáink mitsen veszítenek természetességükből. Eltérünk e szabálytól, oly állatok fölvetelénél — pl. halaknál, egyes kagylóknál, virágállatoknál — melyek legmutatósbak oldalról tekintve. Ez esetben libella segélyével a gépet pontosan vízszintes helyzetbe hozzuk s úgy állítjuk a leveendő állatkát — pl. egy pontyocskát (*Cyrimus Kollari* H.) magában foglaló aquarium elé, hogy annak oldaléle ne látszodjék, vagy ha látszik, merőlegesen álló fala a kép oldalával párhuzamosan álljon, fenékele azonban a kép alsó részével bizonyos szöget képezzen.

Állatfölvételek.

Irta: Szeghalmi Gyula, Szeghalom.

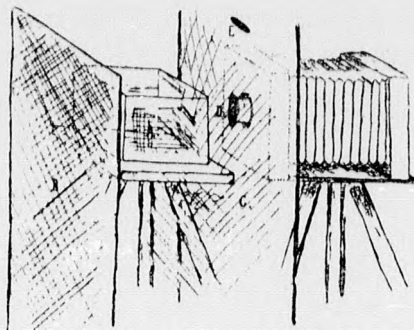
II.

* A *Lumière* „Antochrom“ eljárás szerint.



Miután pedig az állatkák rendkívül félénk természetűek, hogy a készülékkel való operálgatás alatt nyugodtan viseljék magukat és semmit sem sejtve, természetes mozgulataik közepette vizsgálgathassuk s majdan fényképezhessük, ajánlom a következő egyszerű, de eredményében meglepő módszer alkalmazását.

Mint az itt bemutatott tervrajz mutatja, az üvegládikót (A) három lábu állványra helyezzük. Ha ez megvan, a ládikó mögé alkalmas háttérrel, (B) eléje pedig a fényképezőgép eltakarására sötétszínű, feketére kifestett vászonfalat (C) állítunk, melyen — megfelelő nagyságban — két lyukacska van kivágva: egyik az objektív számára, (D) másik pedig kémlelő ablakul (E). Beállítás után az utóbbin keresztül figyeljük meg, hogy azexponálás mely pillanatban lesz a legalkalmasabb.



Ha a gépet beállítottuk, 5—10 percre félre vonulunk, hogy ez idő alatt a zörgéstől netalán megijedt állatka nyugodtsága visszatérjen s csak ezután exponálunk.

Például egy mókuskát óhajtunk lefényképezni. Ez alkalommal a következőleg járunk el. Az üvegládikóban — melynek falait, tetőzetét finom fehér és nagy átlátszósággal bíró belga tükörüveg alkossa — mindenekelőtt összeállítjuk a megfelelő staffázst. Hátsó falához közel egy talpra erősített szép kérgű, könyökös elágazásokkal bíró s körülbelül 30—35 cm. magas, gyermekkarvastagságu száraz ágat állítunk. A talpazatot mohával, trahit-, gránit-, földpát-, csillámpala- vagy más egyéb közetdarabkákkal olyképen fedjük, hogy a kő és a moharéteg a hátfal felé kissé emelkedő legyen. Az illúzió fokozásra céljából háttérül — a ládikón kívül — tölgylombot vagy tűlevelű gallyakat állítunk föl. Talán mondanom sem kell, hogy e dekoratív eljárásunk közben többször bele kell tekintenünk a gépbe, hogy a netalán kevésbé mutatón, a mesterkéltség nyomait magán viselő, vagy éppen természetellenes diszitő részleteket szükséghez képest módosítsuk s reflektoraink segítségével ládikánkat a lehető legkedvezőbb világításba helyezzük.

Ha a dekoratív részszel készen vagyunk, előhozzuk az állatkát, — melyet előzőleg kb. egy félnapig éhezettünk — néhány dió- vagy mogyorószemet vetünk a ládikóba s utána óvatosan beterejlük. A mókus pl. a szokatlan helyen néhány percig ugrándozni fog, de csakhamar fölébred ösztöne, mohón kap a dió- vagy mogyorószem után s a könyökös elágazású ágra ülve neki lát azok feltöréséhez. Ily helyzetben könnyen beállíthatjuk és fényképezhetjük.

Általában véve a beállítást, mindenkor a legnagyobb pontossággal végezzük. A leveendő állat testtengelye a gép homályos lapjával lehetőleg párhuzamosan álljon. Ellenkező esetben igen könnyen különféle optikai eltorzulások jöhetnek létre.

Ha például egy kövön sütkérező gyikocskát rögzítünk meg fényérző lapunkon s a gyík háttal fordulva, illetőleg oly helyzetben áll, hogy farka sokkal közelebb esik az objektívhez, mint testének más része, akkor a nyert kép torzult leend. Vagyis az állatka farka és testének egyéb — az objektívtól távolabb eső — része között nem lesz meg a kellő arány, mivel pl. a fej, nyak, első végtagok kicsinynek, a hátsó végtagok, farktő, farok pedig szembántóan nagynak fog látszani. Ezenkívül a kép minden erőlködésünk dacára sem lesz elég éles, mert ha a farokra, illetőleg az objektívhez közelebb eső testrészre állítjuk be a gépet, a távolabb eső részek homályosak lesznek s ha megfordítva: a fej, azaz a géptől távolabb eső testrész élességét forszirozzuk, életlen, elmosódott lesz a közelebbi testrész.

A mondottakból tehát világos, hogy mindaddig, míg a leveendő állatka minden

Állatfölvéte-
: lekről :



egyestestresze nem áll elég élesen a homályos üvegen, a fölvételt végrehajtanunk nem szabad.

Gyakran megtörténik, hogy a levenni szándékolt állatka éppen az utolsó pillanatban mozdul el. Ez esetben a beállításra fordított idő, gyakran nem csekély türelem, fáradtság is kárba vész, ha csak már előzőleg meg sem jegyeztük azt a helyet, melyen éles beállításakor az állatka pihent.

Hogy tehát elmozdulás esetén az újabb beállítással járó veszélyt elkerüljük, gondosan figyeljük meg, hogy a leveendő állatka éles beállításakor melyik ponton — levélen, fűszállon, kövecsen stb. — állott; óvatosan, esetleg valami csalétekekkel tereljük vissza a megjegyzett pontra s midőn odaért, a kívánt helyzetbe jutott, nyomban pattantsuk el a pillanatzárat.

*Állatkertekben**) végzett fölvételeknél a gépet úgy kell fölállítani, hogy az objektív pontosan a vasrács közé kerüljön. Legnehezebbek itt az oly fölvételek, melyeknél a a ketrecben levő állatok nem állanak vagy fekszenek nyugodtan, hanem — mint a vadak általában szokták, ha embert látnak a ketrec előtt — folyton ide-oda futkosnak, ugrándoznak. Ilyenkor a gépet pontosan beállítjuk a ketrec egy pontjaira s midőn az állat ugrándozása, járása-keleése közben a megjelölt pontra jut, hirtelen exponálunk. Így vehetjük le az ugrándozó majmocskákat s a röpködő kakadúkat is.

Nagyon érdekes fölvételeket készíthetünk úgy is, ha a fényképezendő állatnak valami étet — pl. a majmoknak gyümölcsöt, peracet, a husevő vadaknak nyers húst — vetünk**) s míg azok az ételre vetve magukat mohón fogyasztják azt, végezzük a fölvételt. Ha pedig azt akarjuk, hogy a leveendő vad figyelve nézzen felénk, füttentsünk, vagy sziszegjünk egy nagyot s míg az állat a szokatlan hangra figyelve felénk fordul s meglepetésében 1—2 pillanatig kissé mozdulatlanul áll, exponáljunk.

Vizen uszó madarak, pl. kacsák, libák, hattyúk fényképezésénél arra kell ügyelni, hogy a gép a viztükre fölött ne álljon magasan, mert ha magasan áll s a vizen uszó állatról jövő sugarak kb. 45°—60° szöveget képeznek, a nyert kép olyan lesz, mintha az uszó madarak úgy volnának kivágvá és ráragasztva a vízfelületre.

Hogy ezt elkerüljük, legjobb az állványos gépet a teljesen összetolt állvány magasságára, tehát kb. 30—40 cm. magasságra állítani, ha pedig kézi géppel dolgozunk, le-guggolva, esetleg a vízpart szélére ülve mellmagasságból végezni a fölvételt.

Remekszép fölvételeket készíthetünk végül az erdőkben, mezőkön élő állatokról is. Természetes, hogy a fölvétel e neme szinte rendkívüli türelmet, kitartást, nagyfokú ügyes-séget, momentán cselekvőképességet s nem csekély megfigyelő képességet föltételez, de a reáfordított időért, munkáért bőven kárpótol, mert az állatokat a maguk eredeti vad-ságukban, életmódjuk közepette, legtermészetesebb környezetükben tüntetik föl.

Ezekhez a fölvételekhez csak általános szabályok adhatók. Pontos előírás szerint dolgozni nem lehet, mivel a természet ölen csatangoló amatőr maga sem tudja, milyen fajú állat kerül gépe elé. Az okoskodásra, tervezgetésre, beállításra úgyszólván, ideje sincs, mert a fölröppenő, felugró vadat „kapásra“ kell fényképezni. Másként áll a dolog, ha például források partján, etetőknél, vadjárásoknál elrejtőzve, esetleg egy jó *teleobjektívvel* fölszerelve operálunk.*

*) Engedélyt „Az Amatőr“ igazoló-levele az állatkert igazgatósága ad. A szerk.

**) A mi azonban *tilos!* A szerk.

*) A teleobjektívről és annak részletes útmutatást idézett munkám 274—287 oldalain talál az olvasó.



A német fotolapokból épp e sorok írása közben olvasom, hogy a braunschweigi természettörténeti muzeum egyik főtisztviselőjének: *Meerwarth H.*-nak „Photographische Naturstudien“ cím alatt (kiadó: *J. F. Schreiber München*) egy 170 oldalra terjedő s kizárólag növény és állatfölvételeket tárgyaló munkája jelent meg. Noha e munkát még nem volt alkalmam átolvasni, a német szaksajtó rendkívül kedvező kritikája fölbátorít arra, hogy azt zoologiai fölvételekkel foglalkozni óhajtó amatőrtársaim figyelmébe ajánljam.

Állatfölvéte-
: lékről :



umiérenek ezen zseniális találmányát mintegy 10—12 éve ismerjük, de nálunk csak 2—3 éve lett olyan népszerű, hogy a fővárosban magában vagy ötven darab van s nincs az országnak már egy olyan városkája sem, ahol ne ismernék a „mozit“ — amint a budapesti zsargon elnevezte s a cabaret-k romantikus kuplékkal népszerűvé tették.



Amatőr-társaim közül bizonyynyal sokan bámultak már meg egy-egy sikerült „mozi“-felvételt, képtelenebbnél képtelenebb szituációkat s kérdezhették, hogy hogyan lehetséges ilyesmit lekapni? És szakfényképészekről is hallottam már olyan kijelentést, hogy a „mozik“ képei legnagyobbbrészt rajzok s nem fényképek, illetőleg felvételek. Milyen képtelenség! Aki csak egy kissé tisztában van azzal, hogy hogyan működik egy „mozi“, az azonnal tudhatja, hogy a képek előállítása más uton, mint fotografikus uton nem történhetik. Más dolog azután az, hogy hogyan tudnak olyan felvételeket eszközölni, mint hogy pl. egy hölgy fejét levágják s lovagja egy — szebb fejét varázsol elő s a régi fej helyébe ragasztatja!

Mióta a „mozik“ az egész világon annyira elterjedtek, egész színházakat szerveztek élelmes filmgyárosok, melyeknek csak az a rendeltetésük, hogy mulatságosabbnál-mulatságosabb, vagy képtelenebbnél-képtelenebb helyzeteket találjanak ki, amelyeket azután a jól betanított színészek eljátszanak s a kinematográf felvevő-masínája felveszi, illetőleg a filmszalagon megrögzíti.

A „*Természettudományi Közöny*“ legutóbbi száma írja, hogy egy-egy ilyen felvételnek az előkészítése néha hónapokba kerül s sokszor ezrekre menő pénzáldozatokat követel.

Némely filmgyáros nagy titokkal őrizi felvételeinek módját s így csaknem mindegyik valami más, újabb dolgon törli a fejét. Így ismertebb csellegások: két felvételnek egymásra másolása, többszörös felvétel ugyanazon filmre, a filmnek visszafelé való járása, fekete háttér használata, a filmnek szétvágása és más helyen való összeragasztása.

Igy például felrobban egy bomba, előtör a füst: eddig tart az egyik felvétel. Most aztán van elég idő a további jelenetek előkészítésére, mert ezalatt a felvevő gép nem jár. Szétdobálnak tehát utánczott emberi testrészeket és mikor a segédszemélyzet a színről elváltozik, folytatják a fölvételt. A két filmet ezután összeragasztják.

A robogó vonat, mely az embereket elgázolja, a valóságban lassan halad, úgy hogy a tömegnek elég ideje van a számos próba alkalmával előre legpontosabban betanult szerepét eljátszani. Mikor a vonat az embertömegnek neki megy, a fölvételt félbeszakítják s a szereplőkhöz hasonlóan felöltöztetett babákat tesznek s folytatják a felvételt, a babák helyére az emberek feküsznek s ismét folytatják a felvételt.



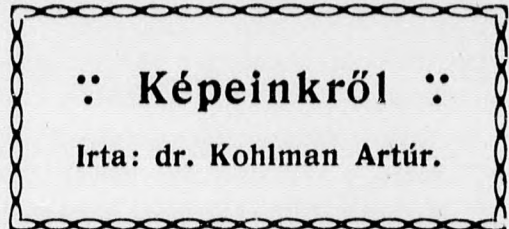
Ha most az ekként készült felvételt kellő kelyeken összeragasztjuk és ezen filmtekercsről másolatot készítünk s azt a gépünkön gyorsan lepergetjük, teljesen egybefolyó jelenetet kapunk.

Ilyen csselfogások egész seregét veszik igénybe a kinematografiában, amelyekhez azonban nem annyira ördögösség, mint *ötletesség* és *ügyesség* kell.



supán négy képet mutatunk be ez alkalommal olvasóinknak.

A két külföldinek munkája egy-egy mintalap, mely olvasóinkat is arra kell, hogy tanítsa, mit és miként fényképezzenek utazásaik alkalmával, ha maradandó, önálló műbecsű, értékes alkotást kívánnak a külföldről hazahozni, a sablonos, bárhol néhány fillérért megszerezhető unalmas és lélektelen, de leggyakrabban művészietlen *képes levelezőlapok* helyett. Egy-egy ily kép megfelelő méretben és kivitelben csakoly művészi értékű díszfalunknak, akár egy-egy művészi rézkarc, vagy olajfestmény; a hangulat és az élet egy-egy jelenségének, röpké megnyilvánulásának mesteri megörökítése.



A Josef Hospe képében az előtér, az olasz-osztrák lámpás-határkönek sötét sziluettje; a kép alsó sarka felé haladó vitorlás. A hegyek mögé alábukkanó nap sugarai a kikötőfélben levő hajósok alakját az árbócrudakat és körülöttük mindenütt a viz — tükrét is — mintegy megaranyozni látszanak. A távoli hegyek elmosódó körvonalai a víz fodrai, a szürkülő égbolttal csaknem egybeolvadnak s oly mesés távlatot adnak, melyhez hasonlót ritkán csodálhatunk fényképeken. A téma megválasztás, a kompozíció, beállítás, elrendezés és részarányosság tekintetében hasonlóképpen mintaszerű ez elandalító hangulatu tájkép.

Az Alfred Löwy képében* az elmosódó háttérből kiemelkedő *eleven* holland női csoport oly jellegzetes és mozgalmas képet ad, melyet a németalföldi festők munkáiban szoktunk megcsodálni. Itt a táj és hangulata csupán kiegészítő része a képnek, melynek fő tárgya tulajdonképpen a csatornamenti *néplélek* kifejezése. Ez ül a derült arcokon, ezt fejezi ki a viselet s ezt azoknak a szép és harmonikus mozdulatoknak összesége, mely oly lendületessé teszi a képet. *Pillanatkép*, de hol a tört mozdulatok visszássága? S ezért nemcsak mint a népies-életkép, de egyuttal mintaszerű pillanattfelvételnél is például állítjuk olvasóink elé. Ha még megemlíthetjük, hogy az eredeti kép kivitele — rézkarcszerű finom szemcsézetű — pompás gumminyomat, akkor némi fogalmat alkothatnak olvasóink maguknak az eredeti kép megkapó hatásáról.

Bedő Rezső két képét abból az alkalomból mutatjuk be, hogy az igen fiatal, de tehetséges és nagyambicióju szerzőjük e képeivel nyerte meg a budapesti Kereskedelmi Akadémia iskolai amatőrfénykép-kiállításán a *második* díjat. Mikor az ily fiatal amatőrnél a téma megválasztás és beállítás tekintetében ennyi intelligenciát és izlést tapasztalunk, szívesen bátorítjuk a *tehetséges* kezdőt azzal is, hogy képeit közreadjuk, sőt hogy művészi érzékét megállapítván, szép jövőt is jósolunk neki. Ez azonban oly előleg, melyet — elbizakodottság helyett — *fokozott haladással* kell visszafizetni.

* E kép kliséje nyomás közben megsérülvén, újat kell készíttetnünk róla. Lapunk legközelebbi számának műmellékleteként fog megjelenni. Addig is tisztelt olvasóink szives elnézését kérjük. Hisz' mindenkit érhet baleset, még — klisé is. A szerk.



▲ FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK. ▲

Rossz víz használhatóvá tétele fényképezési célokra.
Vidéken lakó amatőröknek sok kellemetlenséget okoz, sőt sokszor egész munkájukat tönkre teszi a rossz, használhatatlan víz. A legtöbb vegyszerekből nem tud tiszta és állandó oldatot készíteni, milyen a natr. hydroxid, mercurichlorid, ferrosulfat, kalibichromat, ferricyankali, netr. és kalicarbonat, továbbá a hivók legnagyobb része vegyileg bomlik s piszkos zavaros oldatot ad.

Az ilyen vizet azonban könnyű szerrel használhatóvá lehet, illetve teljesen jóvá tehetjük, ha minden 20 liter felmelegített mennyiségére a következő keverék 100 grammját veszszük s gyakran felrázva, pár napi állás után szűrő papíron átszűrjük:

20 gramm kalihpermangan.
200 „ alumin. sulfat.
600 „ kaolin.

Azonban még tisztább vizet nyerhetünk, ha az előbb említett tisztítás után nyert szűrt vízhez néhány csepp 10%-os ezüstnitrát oldatot adunk s felforralva kiteszszük üvegestül a nap hatásának, amikor is a keletkezett chlor-ezüst és az összes anorganikus fertőzőmennyek az üveg fenekére ülepsznek.

A legjobb és a legtisztább desztillált vizet azonban úgy nyerjük, ha télen a tiszta havat új edényben megolvasztjuk s megsűrve nagy üvegekben elraktározzuk pinczében. Az ily módon nyert és tisztán kezelt víz éveken át eláll romlás nélkül s vetekedik bármely lepárlás által nyert vízzel.

Timsós rögzítő fürdő. Ennek használata nagyon ajánlatos a nyári hónapok folyamán. A kromtimsónak

ugyanis az a tulajdonsága, hogy megkeményíti a lemez érzékeny rétegét és ezáltal elejét veszi a nyáron oly gyakran előforduló réteg lemálásának. Használathoz a következő két oldat készítendő:

I. 25. gr. kromtimsó, 30 gr. natrium sulfit, 250 gr. viz. Ehez hozzáteszünk

II. 120 gr. fixirnáron, 375 gr. viz.

A negatívot látszólagos kifixálása után még 10 percig az oldatban hagyjuk és azután a szokott módon kimossuk. E fürdő után az érzékeny réteg megkeményedése oly nagy mérvű, hogy a negatívot akár forró vízbe tehetjük, rétege még akkor sem válik le. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a rétegnek ez a nagy megkeményedése, kizár minden utólagos gyengítést vagy erősítést.

Glycin-előhívó. 100 kcm. forró víz

62 gr. natr. sulfit

25 „ glycin

125 „ szénsavas káli

A forrásban levő vízben előbb a glycin teendő be, utána a nátrium sulfit (ekkor nátron só képződés közben a glycin oldatba kerül.) A szénsavas kálium ezután részletenként adandó a keverékhez.

Használatra 1 rész 10 rész vízzel, álló előidézés céljára: 1 rész 50 rész vízzel hígítandó föl.

Ammoniumperszulfát gyengítő (Lumière & Seyewetz szerint).

Előállítjuk a következő két oldatot:

I. oldat.

4 gr. ammoniumperszulfát

100 kcm. desztillált víz

II. oldat.

10 gr. nátriumsulfit

100 kcm. desztillált víz

A gyengítés sikerének legfőbb föltétele az, hogy a



ZEISS

ANASTIGMATOK

„TESSAR“

1:3.5

Arcképekhez



1:6.3

Pillanat- és tájfelvételekhez.

1:4.5

Lumière színes felvételekhez

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a fotoüzletekben, valamint

WIEN, IX 3
Ferstelgasse 1.
(Ecke Maximilianplatz)

CARL ZEISS
— JENA —

Berlin,
Frankfurt a M.
Hamburg, London,
St. Petersburg.

Tessék „P 32“ sz. ismertetést kérni. == !! Ingyen és bérmentve !!

lemezben a rögzítő nátron legkisebb nyoma se maradjon meg, tehát a lemez előzetesen alaposan kimosandó. A gyengítés maga az I. oldatban történik, hol mindaddig marad a lemez, míg a kellő hatás nem észlelhető. Ha ez meg van, akkor néhány percre azonnal a II. oldatba tesszük. Végül alaposan kimoszuk.

(„Az Amatőr Fotoalmanachja 1908.“ c. zsebkönyvéből.)

Mattlakk. (Lemezek üvegoldalra való fedésére).

100 kcm. äther

16 gr. sandarak

2 „ alkohol

60—70 kcm. benzol.

(„Az Amatőr Fotoalmanachja 1908.“ c. zsebkönyvéből.)

▲ ADÁS-VÉTEL-CSERE. ▲

Eladó egy keveset használt jó karban levő vetítve-nagyító gép, mely ujonnan 240 koronába került és 15 centiméter átmérőjű kondenzorral és gyenge áramú ivlámpával van felszerelve, 160 koronáért eladó. Értekezhetni ifj. Vigh Gyulánál Szolnokon, Magyar-utca 22.

Kitűnő fényképező készülék, francia gyártmány teljes felszereléssel turista táskában, álvánnyal, 13×18 cm. lemezekkel, pillanatzárral, 6 drb. kettős kazettával, keveset használva olcsón eladó. A készülék megtekinthető Kilián Tibor dr.-nál Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. II. 18. sz. alatt bármely hétköznap délután 3—6 óra között.

A „FOTOALMANACH“ első négyezer példánya fogytán!!

Több száz bel- és külföldi elismerő lével.

Rendelje meg!! .∴. Rendelje meg!!

◆ KÜLÖNFÉLÉK. ◆

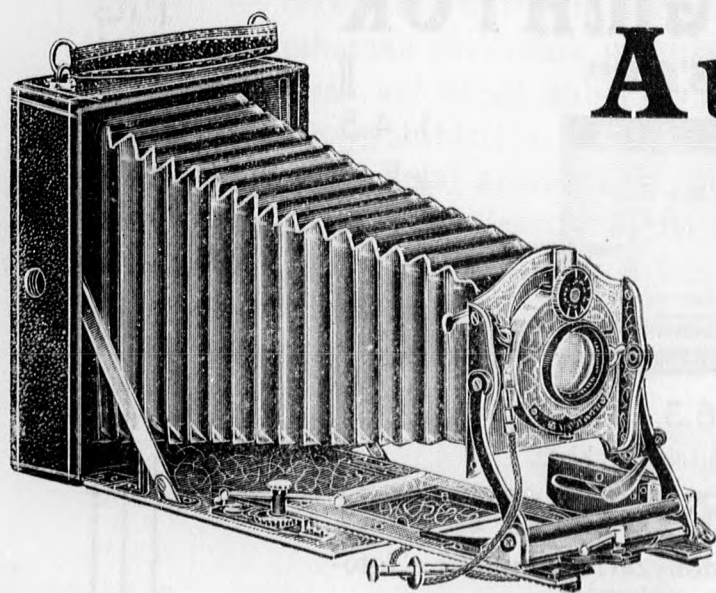
A budapesti Kereskedelmi Akadémia amatőr-fénykép-kiállításának díjnyertesei. Lapunk múlt számában megemlékeztünk már e kiállításról. Ezuttal a díjnyertesek névsorával egészítjük ki a tudósítást. E szerint az I. díjat *Deutsch Ernő*, a II-at *Bedő Rezső*, a III-at *Polgár Imre*, a IV-et *Trebitsch Károly*, az V-et *Holstein Jenő*, a VI-at *Reinitz Lajos*, a VII. díjat pedig *Mendl Lászlónak* ítélte a zsüri.

Üdvözljük a fiatal díjnyerteseket és kívánjuk, hogy az első kitüntetést számos további is kövesse.

Fotoujdonságok. Mint minden évben, úgy most is számos érdekesebbnél-érdekesebb fotoujdonságot hoz a fotoipar piacra. Főleg pedig a foto-kamarák terén. Így a *Rietzschel* gyár „Auto-Clack“-ja, a *Hüttig* gyár művészkamarája, az *Ernemann és Wunsche* gyárak tükörreflex-kamarái, a *Busch*, *Rodenstock* és számos más, a *Goerz és Zeiss*-művek, a *Dr. Krügener* gyára a Süddeutsches Camera-erk, („Sonett“-kamarák, „Stereo-Kibitz“ stb.) s a különböző *levelező-lap* kamarák behatóbb ismertetésén kívül az objektív gyártás terén, de egyéb fotoműszer-ujdonságok tekintetében is oly sok közölni való van, hogy lapunk legközelebbi májusi számát a *foto-ujdonságok* ismertetésének szenteljük. Addig is és azután is szívesen szolgálunk minden előfizető-olvasónknak tanácsal kamarája, objektívje s egyéb felszerelése beszerzésénél szakszerű tanácsal. Sőt levélbélyeg csatolása esetén levélileg is válaszolunk. ▲

RODENSTOCK

Auto-Klapp kamara



a legjobb gyártmány!

gazdagon illusztrált

46. sz. disz-árjegyzék

ingyen és bérmentve.

Optische
Anstalt

G. Rodenstock

München

Isartalstr. 41—43.

▲ IRODALOM. ●

Herstellung photographischer Vergrößerungen.
Dr. G. Hauberrisser műve; megjelent E. Liesegang kiadásában, Leipzigban. Ára füzve 2 M. 50 Pf., kötve 3 Márka. A jeles szerző röviden, de velősen mond el mindent, ami a jó nagyítások helyes előállítására vonatkozólag fontos és érdekes. Megmutatja: hogyan lehetséges jó nagyításokat a legegyszerűbb eszközökkel készíteni. És az egyszerű módszerekből oly ügyesen vezeti le a tökéletesebb eljárásokat, hogy azután a legkülönfélébb és komplikáltabb konstrukciók és természetesen könnyen értetődőknek látszanak. Szerző különös tekintettel van a nappali vagy mesterséges fényre berendezett készülékeknek különböző hatására. Nagy érdeklődésre tarthat számot a keményen és lágyan dolgozó brómezüstpapirokról szóló rész. Az elméleti fejtegetését nyomon kísérik és támogatják a szöveg közé nyomott magyarázó képek. Van azonkívül egy fejezete a könyvnek, ami becsesebb az egésznek: a nagyított pigmentnyomatok előállításáról szóló rész ez. Kötelességünk ezt a fotokönyvtárból elmaradhatatlan munkát mindazoknak ajánlani, akiket illet. (F. r.)

A „Deutsche Kunst und Dekoration“ Perscheid száma. Miként már közöltük ez előkelő német folyóirat nemrégiben egész füzetet szentelt Nicola Perscheid berlini fotoművész alkotásainak, amelyek nemcsak Perscheid mesternek válnak dicséretére, de egyuttal ékesen szóló bizonyítékok a Zeiss-féle objektívek jósága és kiváló volta mellett is, amennyiben Perscheid kizárólag e jeles cég objektíveit alkalmazta e felvételeinél. Ez alkalommal utalunk „Az Amatőr“ múlt évi „Perscheid szám“-ára, amely a hazai fotovilággal elsők ismertette meg Perscheid mestert. Lapunk új előfizetőinek figyelmét felhívjuk „Az Amatőr“ régebbi évfolyamaira, melyek megszerzését melegen ajánljuk mindazoknak, akik a fotoművészettel komolyabban foglalkoznak. A sok szép illusztráción kívül igen tanulságos cikkeket, bő rovatokat talál a régebbi évfolyamokban is az olvasó. A diszes angol-vászon (bőrütánzatu vörös, vagy kék színű művészies) bekötésű táblák 3 koronáért kaphatók hozzájuk.

„Az Amatőr Fotoalmanachja 1908“

Minden magyar amatőrnek

▲ hasznos tanácsadója. ▲

▲ ▲ RENDELJE MEG! ▲ ▲

„AZ AMATŐR“ régi évfolyamai
kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára 10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára 12 korona

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE

R. LECHNER (WILH. MÜLLER)



k. u. k. Hof-Manufaktur für Photographie

I. Graben 31.  WIEN  I. Graben 31.

Lechner zsebkamarája $\frac{6}{9}$ $\frac{9}{12}$ $\frac{12}{16}$ $\frac{13}{18}$ cm.
Lechner kézikamrája $\frac{9}{12}$ cm.
Lechner tükrreflex-kamarája $\frac{6}{9}$ $\frac{9}{12}$ cm.
Lechner Werner-kamarája $\frac{9}{12}$ — $\frac{30}{40}$ cm.
Lechner Dávid-kamarája $\frac{13}{18}$ $\frac{24}{30}$ cm.
Lechner aluminium bot- és fémcső-állványa.

∴ A legkiválóbb gyártmányok. ∴

Kosel Munkája: „Die Technik des Kombinations und Dreifarben Gummidruckes.“ Ára füzve K. 5.—. Kötve K. 6.20 — Mint kiegészítő részt ajánljuk a műhöz: Kosel-Album: Egy sorozat reprodukció Kosel gummnyomatai után. Ára K. 6.—.

 Tessék e lapra hivatkozva árjegyzéket kérni. Ingyen és bérmentve! 

Különlegesség!! Az összes szük-
ségleti cikkek
a gummnyomáshoz! ∴ Másolókeret a
gummnyomáshoz. ∴ Saját készítmény.
Kosel facettáló készülék K. 12.—. ∴ ∴

▲ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ▲

Tisztelettel — de egyuttal örömmel is — értesítjük tisztelt olvasóinkat, hogy szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk helyiségei immár szűknek bizonyulván, ezeket május hó 1-től Budapest, VII., Baross-tér 15. szám alá helyezük át.

Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy lakásváltozásokat mindenkor idejekorán bejelenteni sziveskedjenek.

Meg nem érkezett lappéldányokra vonatkozó felszólalásokat csupán négy héten belül ismer el a kiadóhivatal.

Többeknek. Ezer koronás díjpályázatunk iránti érdeklődésüknek örvendünk. Üdvözlétüket köszönjük és örvendünk annak, hogy nem értették félre a részvételi szabályzat 3-ik pontját, mely szerint a versenyben csupán azok vehetnek részt, akik f. é. április 1-től egy egész évre teljesített előfizetésüket igazolják. Mert hiszen a méltányosság is azt kívánja, hogy ne vihessék el a díjakat azok, a kik vagy egyáltalában nem előfizetői lapunknak, vagy pedig esetleg közvetlenül a pályázati határidő lejártá előtt lépnének lapunk olvasói közé.

L. M. tanító Póráz. A többi képet postán visszaküldöttük. Megkapta?

F. G. ügyvédjelölt Homonna. 1. Beküldött képei közül a két legjobbat közöltük és bírálva méltattuk is. Ezeken kívül művészeti szempontból még a 6. sz. keskeny tájkép jó kivágata, továbbá a 4. és 13. sz. felvétele jöhet még figyelembe. Ugy a már közöltek, mint az utóbbiak is megérdemelnék a művészi kivitelű nagyítást. 2. Ily nagyításokat készít és izléselesen keretez „Az Amatőr Fotolaboratoriuma és Nagyítási Vállalata” Budapest, VII., Baross-tér 15. (a keleti pályaudvarral szemben).

Többeknek. Hogy a *Dührkoop* számunk megnyerte tetszésüket annak őszintén örvendünk. Elismerésüket hálásan köszönjük.

F. K. építész Budapest. A képek sajtóságosan fénytelen papirosa a legfinomabb *kréta* papír, melyet külföldön rendeltünk meg lapunk részére. Hogy Ön még e fajta papírost nem látott, készségesen elhiszük, mert hiszen hazai papírnagykereskedőink sem tudtak annak létezéséről és beszerzési forrásáról. A külföldön is csak egyetlen lap, a „*Photogr. Rundschau*” adott ki legutóbb néhány számot e rendkívül drága papírosra nyomott képekkel. A cél az eredeti *Trapp és Münch*-féle „*mattalbumin*” nyomatok bársonyos fényének és mély tónusainak hű visszaadása. volt.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.

Helyettes-szerkesztő: FALK RICHÁRD gyógyszerész.

Főmunkatárs: SZTANKOVCSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Király-utca 89.

Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

≡ **LIPP GYULA** ≡

ékszerész-, arany- és ezüstműves
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.

▲ Menyasszonyi kelengye és ajándékok. ▲
Telefon: 76—52. Alapítotott 1849.

PODUSKA PÉTER
orthopäd-cipésmester
BUDAPEST, VI.,
TERÉZ-KÖRUT 3.
15, 20 és 24
koronáért
valódi
amerikai
cipők
kaphatók



Hathaway, Soule et Harington és Preston B. Keith, továbbá Arnold King világhírű amerikai cipőgyárosok budapesti főraktára, mely gyár készítményei az öt világrészben ugy tartósság, mint kényelem tekintetében a legismertebbek, minden más gyártmányt felülmúlnak. — Állandó raktárt tart nagyválasztékú, saját készítményű, legdivatosabb uri-, női- és gyermekcipőkben. — Mérték utáni rendelések pontosan készíttetnek. — Vidéki megrendelések csakis utánvét mellett szállíttatnak.



Molnár B.
órás és ékszerész
Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.

Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer raktárát. — — — Ékszerátalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. — Törött arany- és ezüsttárgyak megvétnének vagy becseréltetnek. — — —

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kirkataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és cserél: HATSCHEK EMIL, VI., Andrássy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877

Thonet-féle hajlitott fabutorok
hintaszékek, fotelok, székek stb. dus raktáron.

Nádszékek kizárólag csak a legjobb minőségű nácaól fonatnak szolid árak mellett. Fonónád-eladás nagyban és kicsinyben. Ujságrámák minden lap részére raktáron, e szakmában legrégibb üzlet, mely fennáll 1875 óta és szolid árúiról közismert.

JELINEK PÁL Rákóczi-út 6 és Dohány-u. 3.
Bazárudvarban 24. sz. alatt.

GROSSMANN DÁVID
Mechanikai gépműhelye és hatóságilag engedélyezett electrotechnikai vállalata Budapest, Dohány-u. 1. Telefon 11-95. Fényképező- és kinematográf-készülékek javítása, electrotechnikai munkák, pihisikai és matematikai tanszerek.



MUZSNAY AMÁLIA
művegyészeti tisztító-intézete és festészeti vállalata
Budapest, VII., Dob-utca 2. Károly-körút sarok.

Mindenféle uri- és női ruhákat a legszebben és legolcsóbban tisztít 48 óra alatt. Béli és társasági öltönyök, jelmezek bármily foittól vegyileg tisztíttatnak és teljesen felújítatnak; továbbá gyapju, pamut, selyem, bársony, szörme, szőnyeg, tollak, keztyűk. Mindennemű ruhák fejtetlen állapotban festetnek és tisztíttatnak.

Butorokban levő foltok a lakásban tisztíttaknak. Festése bármely selyem, gyapot, és kartonszöveteknek, ruháknak, férfiöltönyöknek stb.

Tűz és betörés ellen biztosítva!

BUTOR MODERN és EGYSZERŰ
izléses és olcsó kivitelben kapható a
Modern lakberendezési vállalkozóknál
Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-út sarok).
Butoralbum 50 fill. ♦ Telefon 82—27. ♦ Kérjen ingyen költségvetést.